

Građanske inicijative: Problem s otpadom i crne točke imaju brojna mjesta

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Subota, 05 Rujan 2026 19:35

Objavljeno: Subota, 05 Rujan 2026 19:35

Predstavnici građanskih inicijativa i ekoloških udruga upozorili su u subotu na prosvjednom skupu "Hodaj za Liku, hodaj ha Hrvatsku" kako problem s otpadom i crne točke nemaju samo Gospić i Lika, nego i brojna druga mjesta te poručili da se sustav mora mijenjati.

Sisak je u posljednjih 30 godina postao grad hrvatskog, a sada i grad europskog otpada, ustvrdila je Snježana Sužnjević Vago iz GI "Siščani ne žele biti Smetlišćani".

"Razočarali smo i bijesni. Bijesni smo zato što su sve dosadašnje političke garniture naš grad zatrpavali smećem, prodavali su bez ikakve vizije i bez ikakvog uma poslovne prostore u našim industrijskim zonama kraljevima otpada", kazala je Sužnjević Vago dodavši kako će probleme naslijediti buduće generacije.

Kao posebnu opasnost označila je "pilićarsku ekobombu" u okolici Siska naglasivši kako je projekt na čekanju jer je "pala" studija utjecaja na okoliš i to, kako je kazala, zahvaljujući nekolicini upornih građana koji su pisali prigovore, pritisku na političke strukture i pritisku na Ministarstvo.

Grubić: Trećina Vranjičana umrla je od mezotelioma

Mariana Grubić iz GI "Mjesto koje hoće živjeti" iz Vranjica upozorila je na problem azbestne šljake iz bivše tvornice Salonit koja je u okolici tog mjesta godinama bila odlagana istaknuvši kako ta crna točka – deponij ima 63 tisuće kubičnih metara opasnog kancerogenog otpada.

"Vranjic je mjesto koje hoće živjeti punim plućima i da više nitko ne umire u agoniji hvatanja zraka", kazala je Grubić. Istaknula je i da je Salonit radio od 1921. do 2006. te da je azbest uzrok iznimno opasnog oblika raka pluća – mezotelioma.

"Danas je u Vranjicu 1200 stanovnika. Naših pokojnih mještana je 400, znači trećina mještana je umrla od mezotelioma. To nisu brojke, to su naši očevi, majke, sestre, braća, djeca, bake, djedovi", kazala je. Dodala je i kako se posljedice izloženosti azbestu pojavljuju i desetljećima kasnije te se još i sada dvadesetak osoba liječi od mezotelioma.

Ante Gusić, iz udruge "Vlajter-ego Benkovac" kazao je i kako je Benkovac jedno od crnih rupa te istaknuo kako je više od 11.000 kubika mikroplastike i opasnog otpada zakopano tisuću metara od dječeg vrtića i osnovne škole. "Zakopano je u kamenolome koji su privatnom vlasništvu poduzetnika koji su se time obogatili, profitirali. Oni su zaradili, profitirali, a nama su ostavili otrovano tlo", kazao je Gusić.

Sivka: I Zagreb ima "ekološke tempirane bombe"

Predsjednica Zelene akcije Dora Sivka upozorila je i kako u Zagrebu postoje "ekološke tempirane bombe" koje desetljećima čekaju rješenje te pri tome poručila kako je za opasni otpad zadužena država.

Navela je kako se na Gospiću netko "dobro obogatio" te da smo za iznos sanacije i sve one koje slijede mogli unaprijediti sustav gospodarenja otpadom i unijeti reda na svim razinama - nacionalnoj, županijskoj, lokalnoj.

U tom kontekstu je istaknula kako je Jakuševac "brdo problema" na koji upozoravaju već 30 godina te da je slična situacija i s drugim legalnim odlagalištima diljem Hrvatske koje je potrebno hitno riješiti, ali da to ipak nije usporedivo s uvozom i mafijaškim ilegalnim zakapanjem otpada koje je bilo pod pokroviteljstvom vlasti i njezinih državnih institucija.

"Zato smo ovdje. Zato što je taj uvoz i to zakopavanje omogućio potpis ministra zaštite okoliša. Zato što je glavni državni inspektor primio mito i onda zažmirio, a premijer tvrdi da ništa ne zna", poručila je, na što su prosvjednici počeli skandirati - "Lopove!".

Navela je kako ne treba očekivati da će sustavna promjena doći iz njihovih redova, poručivši kako je sve na građanima te da njihov otpor mora biti argumentiran i ujedinjen.

Fučak: Gdje je nestalo 100.000 kubika otpada u "gradu koji teče"

Irena Burba Udruga Zelena Istra istaknula je kako svim hrvatskim krajevima zajedničko neprocjenjivo prirodno bogatstvo, ali i tisuće tona ilegalno odloženog ili zakopanog otpada, neučinkovit sustav gospodarenja otpadom, neefikasne inspekcijske službe, kršenje zakona bez posljedica te sustav koji nas je prodao.

Pri tome je upozorila kako je 2020. u hale bivše Istraplastike usred Pazina dovezen i ilegalno skladišten otpad iz Italije te da je 13.000 tona otpada još uvijek tamo.

"Sustav reagira tek kada se dogodi katastrofa, umjesto da je spriječi. Građani ne bi trebali biti detektivi koji godinama dokazuju ekološku bombu, da udišu smrad i strahuju za pitku vodu", poručila je.

Željko Fućak iz GI Rijeka za ljubav upozorio je kako je nekoliko kilometara od centra Rijeke tijekom 44 godine u crnu jamu ubačeno 250.000 kubika kiselog mulja, katrana, otpadnog, pogonskog ulja, ostataka naftnih derivata i drugog tekućeg otpada.

Naveo je kako su rješenja obećavana, dobivena su sredstva iz EU 2018., sanacija je trebala biti završena ove godine, no raskinut je ugovor zbog kašnjenja i istrage EPPO-a oko malverzacija povezanih uz sanaciju.

Upozorio je i na razlike u procjenama kubikaže otpada, upitavši gdje je nestalo 100.000 kubika u "gradu koji teče", dodavši kako tolika kubikaža opasnog tekućeg otpada na krškom terenu nije brojka na papiru nego stalna prijetnja podzemnim vodama i okolišu.

Svaka vlast je dobra onoliko koliko je narod natjera

Sve buduće odluke koje se tiču otpada, svi zakoni, moraju biti u interesu „nas samih i pokoljenja koji sutra stižu“. Tražimo i da nečasni ne budu samo prozivani, nego da svu štetu plate svojom imovinom, kazao je Ante Tešija iz GI Zdravi Split.

Zapitao je i hoće li se dopustiti da se „rovovi naših branitelja zatrpaju tuđim otpadom, da se sveta hrvatska zemlja natopljena krvlju branitelja pomiješa sa tekućim otrovom sa nekih drugih prostora“?.

Građanske inicijative: Problem s otpadom i crne točke imaju brojna mjesta

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Subota, 05 Rujan 2026 19:35

Objavljeno: Subota, 05 Rujan 2026 19:35

Naglasio je i kako je svaka vlast dobra onoliko koliko je narod natjera, a da je svaka loša, onoliko koliko joj narod dozvoli.

Čut ćete mnoga pitanja sa ovog skupa, na vama je da odgovorite, poručio je nadležnima.

O problemu s kojim se suočava jug Istre govorio je Ivo Lorencin iz GI Čist zrak duga ljubav iz Medulina, navodeći da osam godina, od izgradnje „tvornice smeća“ Kaštijun, zrak na jugu Istre nije čist. Nakon osam godina suživota bez ikakvog pozitivnog pomakao jedino rješenje je zatvarane Kaštijuna, kazao je.

Zbog poroznosti krša na njemu nisu predviđena odlagališta

U ime struke obratio se karstolog, novinar i aktivist Ivo Lučić koji je naveo kako je Hrvatska prije 15 godina predvodila u opstrukciji ideje UNESCO-a da se Dinarski krš stavi na popis svjetske baštine te poručio kako upravo najveća prirodna vrijednost leži u krškim poljima.

Zbog poroznosti krša na njemu nisu predviđena nikakva odlagališta, naveo je, istaknuvši kako Slovenija zato zabranjuje odlagališta na raspućenim, vodopropusnim krškim terenima, dok je Hrvatska uvela "mikrozoniranje" koje omogućuje postavljanje odlagališta gotovo bilo gdje.

"Nitko ne može tvrditi da gospićko smetlište neće ugroziti ekološke sustave i zdravlje ljudi jer to naprosto nitko ne može znati. Kad zagađivanja krenu, a krenula su, ona se sigurno neće vraćati prema svom polazištu bez obzira što o tome kaže Nastavni zavod dr. Andrija Mikulić", naveo je ironično, referirajući se na Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar" i bivšeg glavnog državnog inspektora.

Iako je za ovo stanje najviše kriva vlast, rekao je Lučić, nisu bez grijeha ni druge grane, a posebno znanost. (Hina)

Građanske inicijative: Problem s otpadom i crne točke imaju brojna mjesta

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Subota, 05 Rujan 2026 19:35

Objavljeno: Subota, 05 Rujan 2026 19:35

